Tarih : 02.08.2024
Sayı : 2024/036
Konu : VERGİ KANUNLARI İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR 7524 SAYILI KANUN RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANMIŞTIR.

SİRKÜLER
2024/036

Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 2 Ağustos 2024 tarih ve 32620 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

Kanun'la aşağıdaki vergi düzenlemeleri yapılmıştır:

1) KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER:

a) **Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi Uygulaması:** Hesaplanan kurumlar vergisinin, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının % 10'undan az olamayacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme **2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara**, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

b) **Küresel Asgari Vergi Uygulaması:** Dünya genelinde elde ettikleri yıllık konsolide hasılatı **750 milyon Avro karşılığı Türk Lirasını aşan çok uluslu işletmelerin asgari %15 oranında** vergi ödemesi sağlanmaktadır. Kapsama giren şirketlerin efektif kurumlar vergisi oranının %15'in altına düşmesi durumunda, tamamlama amaçlı ek vergi alınması öngörülmektedir. Hesap dönemi itibariyle hesaplanacak Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi hesap döneminin kapandığı ayı izleyen onbeşinci ayda, yine hesap dönemi itibariyle hesaplanacak Yerel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi ise hesap döneminin kapandığı ayı izleyen onikinci ayda beyan edilecek ve ödenecektir.

c) **Yatırım Fon ve Ortaklıklarında Kurumlar Vergisi İstisnasının, Fon ve Ortaklıkların Gayrimenkul Kazançlarının En Az % 50'sinin Kâr Olarak Dağıtılması Koşuluna Bağlanması:** Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde sayılan fon veya ortaklıkların kazançları Türkiye'de kurulmuş olmaları şartıyla kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Bu Kanunun 32 nci maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun "İstisnalar" başlıklı 5 inci maddesinde yapılan değişiklikle, taşınmazlara yatırım yapan fon ve ortaklıkların, ticari mal niteliğinde olanlar dahil sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların %50'sini, maddede öngörülen süre içerisinde ortaklarına kar payı olarak dağıtmaları istisnanın temel koşulu olarak düzenlenmektedir. Yapılan düzenleme ile kar dağıtım şartını sağlamayan ve bu nedenle istisnadan faydalanamayan yatırım fon ve ortaklıklarından kar payı elde eden kuramların, iştirak kazançları istisnasından faydalanabilmesine imkan sağlanmaktadır. Düzenleme 1/1/2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

d) **Bazı ödemelerin gelir ve kurumlar vergisi tevkifatı kapsamına alınabilmesine yönelik Cumhurbaşkanına yetki verilmesi: E**lektronik ticaret pazar yerlerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkur Kanun hükümlerine göre faaliyette bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler vergi kesintisi kapsamına alınmaktadır. Ayrıca, maddede yapılan diğer bir düzenleme ile mal ve hizmet alımlarına

ilişkin tam mükellef kuramlara yapılan ödemeler üzerinden Cumhurbaşkanınca belirlenen sektör ve faaliyet konuları dikkate alınarak vergi tevkifatı yapılması öngörülmektedir. Düzenleme 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

e) **Yap-İşlet -Devret Modeli Kapsamında Elde Edilen Kazançlardan %30 Oranında Kurumlar Vergisi Alınması:** Yap işlet devret modeli ile kamu özel iş birliği projeleri kapsamında yapılan faaliyetlerden elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi oranı % 30'a çıkartılmıştır. Düzenleme, 2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

2) GELİR VERGİSİ KANUNUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

a) **Ticari veya Serbest Meslek Faaliyetleri Yönünden Mükellefiyeti Olanların Gerçek Hasılatlarının Tespitine Yönelik Vergi Güvenlik Müessesi İhdas Edilmesi:** Mükellefler nezdinde yapılacak yoklamalar neticesinde tespit edilen günlük hasılat tutarlarının ortalaması alınarak mükelleflerin aylık ve yıllık hasılat tutarları tespit edilecektir. Bu şekilde tespit edilen hasılat tutarları ile mükelleflerin faaliyette bulundukları döneme ilişkin beyan ettikleri hasılat tutarları karşılaştırılacak ve karşılaştırma sonucu bulunan farkın %20'den fazla olması durumunda mükellefler, Vergi Usul Kanununda yer alan "izaha davet müessesesi" kapsamında izaha davet edilecektir. Bu düzenleme, kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacaktır. Düzenleme 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

b) **Teknogirişim Şirketi Niteliğini Haiz İşverenlerce Hizmet Erbabına Pay Senedi Verilmek Suretiyle Sağlanan Menfaatlerde Ücret İstisnası Getirilmesi :** Teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisna edilmektedir. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3) VERGİ USUL KANUNUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

a) **Sahte Belge Düzenlemek Amacıyla Mükellefiyet Tesis Ettirdiği Tespit Edilip Mükellefiyeti Terkin Edilenlerin Teminat Uygulamasında Değişiklik Yapılması:** Vergi Usul Kanunu'nun "teminat Uygulaması" başlıklı 153/A maddesinde, başkaca bir ticari, zirai ve mesleki faaliyeti olmadığı halde münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiği tespit edilip mükellefiyeti terkin edilenlerin; yeniden mükellefiyet tesis edilebilmesi için işe başlama bildiriminde bulunanların ve mükellefiyeti terkin edilenlerin tüm vergi borçlarının ödenmiş ve belirlenen tutarda teminat verilmiş olması aranmaktadır. Bu kanun ile yapılan düzenlemeyle; madde kapsamındaki mükelleflerden istenilecek teminatın üst sınırı belirlenmiştir.(10 milyon Türk Lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10'u tutarında), Üçüncü ve dördüncü fıkralar kapsamında istenilen teminatın verilme süresi 30 günden 60 güne çıkarılmakta, Üçüncü fıkra kapsamında yükümlülüklerini öngörülen şekilde yerine getiren mükelleflere teminatın iade edilmesi ve birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibari ile tahakkuk etmiş tüm vergi borçlarından sorumlu olmamaları sağlanmaktadır. Ayrıca, madde metnindeki Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümlere atıf yapan veya bu hükümlerle ilişkili olan hükümler de madde metninden çıkarılmaktadır. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

b) **Elektronik Ticaret Dahil Olmak Üzere İnternet ve Diğer Dijital Ortamlarda Hizmet Sağlayıcılara ve Aracılara Bildirim Verme Yükümlülüğü getirilmesi:** Hazine ve Maliye Bakanlığına, elektronik ticaret dahil olmak üzere internet ve diğer dijital ortamların reklam, ilan, satış ve kiralama gibi ticari amaçlarla kullanıldığı durumlarda vergi güvenliğini sağlamak amacıyla çeşitli hizmet sağlayıcılara ve aracılara bildirim verme yükümlülüğü getirebilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

c) **Kıymetli Madenlerin Değerleme İşlemlerinde Değerleme Ölçüsü Olarak Borsa Rayicinin Kullanılmasının Öngörülmesi:** Kıymetli madenlere dayalı fiziki ya da kaydi olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesapları da borsa rayici ile değerlenecektir. Bu değerleme sonucu, geçici vergi

dahil hesap dönemleri itibariyle değerleme farklarının gelir veya gider olarak dikkate alınabilecektir. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

d) **Kayıt Dışı Faaliyette Bulunanlara Kesilecek Vergi Ziyaı Cezasının Artırılması:** Mükellefiyet tesis ettirmeksizin kayıt dışı faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyaına sebebiyet verilmesi durumunda, kesilecek vergi ziyaı cezasının %50 artırımlı uygulanması düzenlenmektedir. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

e) **Usulsüzlük Cezalarının Artırılması:** Vergi Usul Kanununun "Usulsüzlük Dereceleri ve Cezaları" başlıklı 352 nci maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle usulsüzlük cezaları artırılmaktadır.

Mükellef Grupları	**Birinci derece usulsüzlük cezası**		**İkinci derece usulsüzlük cezası**	
	Eski	**Yeni**	Eski	**Yeni**
Sermaye şirketleri	1.100 TL	**20.000 TL**	580 TL	**10.000 TL**
Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	660 TL	**10.000 TL**	330 TL	**5.000 TL**
İkinci sınıf tüccarlar	330 TL	**5.000 TL**	150 TL	**3.500 TL**
Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	150 TL	**3.500 TL**	87 TL	**2.250 TL**
Kazancı basit usulde tespit edilenler	87 TL	**2.250 TL**	40 TL	**1.500 TL**
Gelir Vergisinden muaf esnaf	40 TL	**1.500 TL**	23 TL	**1.000 TL**

f) **Özel Usulsüzlük Cezalarının Artırılması:** Vergi Usul Kanununun "Özel Usulsüzlükler ve Cezaları" başlıklı 353 üçüncü maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle özel usulsüzlük cezaları artırılmaktadır. Ayrıca, yapılan düzenlemeyle, bir takvim yılı içerisinde mezkûr Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri uyarınca birden fazla özel usulsüzlük cezası kesilmesi durumunda caydırıcılığı artırmak amacıyla artan ceza uygulamasının getirilmesi amaçlanmıştır. Yine Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmesi gereken belgeler yerine Kanunda yer almayan belgelerin düzenlenmesi durumunda kesilecek cezalar artırımlı olarak uygulanacaktır. Ayrıca bu belgeleri almak zorunda olanlara da ceza kesilmesi yönünde düzenleme yapılmakta, ancak, 5 iş günü içinde belge düzenlenmediğini idareye bildiren alıcılara ceza kesilmeyeceği düzenlenmektedir. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir. ***Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek toplam ceza tutarı 1.700.000 TL 'den 10.000.000 TL 'ye yükseltilmiştir.***

	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (1) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (Asgari-TL) 353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (2) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (Asgari-TL)	**353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (1) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (Asgari-TL) 353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (2) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (Asgari-TL)**
2. Tespit	20.000 TL	20.000 TL
3. Tespit	30.000 TL	30.000 TL
4. Tespit	40.000 TL	40.000 TL
5. Tespit	50.000 TL	50.000 TL
6. ve Sonraki Tespitler	100.000 TL	100.000 TL

g) **Vergi Aslının Uzlaşma Kapsamından Çıkarılması:** Kanun yayım tarihinden sonra tebliğ olunacak vergi-ceza ihbarnameleri ile tarh edilmiş bulunan vergi ve cezalardan, vergi aslı için uzlaşmaya müracaat olanağı Kanunun yayımı ile birlikte ortadan kalkmıştır. Bu gibi hallerde vergi cezası için

uzlaşmaya müracaat edenler, vergi aslı için ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde, uzlaşma sonucunu beklemeksizin iptal davasını açmaları gerekmektedir.

4) KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER:

a) **Gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçların, özel tekne ve yatların, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmeyeceği kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir.** Düzenleme 1/9/2024 tarihinde yürürlüğe girecektir.

b) **Bazı malların ithalatı ve yurt içi teslimindeki ithalat lehine olan uygulama farklılığının giderilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.** Düzenleme 1/11/2024 tarihinde yürürlüğe girecektir.

c) **Birleşme, devir ve bölünme işlemlerinde, devreden KDV ve iade hakkının zamanaşımına bağlı olmaksızın vergi incelemesi yoluyla yeni şirkete devrine izin verilmesi düzenlenmiştir.** Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

d) **Beş Yıl Süreyle İndirilemeyen KDV'nin İndirim Hesabından Çıkartılarak Özel Bir Hesaba Alınması ve Gider Olarak Dikkate Alınması:** Beş yıl süresince indirilemeyen katma değer vergisinin indirim hesabından çıkartılarak özel bir hesaba alınmasına ve mükellefin talebi üzerine inceleme sonucuna göre gider yazılabilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Düzenleme 1/1/2030 tarihinde yürürlüğe girecektir.

e) **KDV İadelerindeki Esas Usulün Vergi İncelemesi Olarak Belirlenmesi:** Bilindiği üzere, KDV mükelleflerin iade talepleri işlem türlerine göre vergi inceleme raporu veya yeminli mali müşavir (YMM) raporu ile yerine getirilmekte; mükellefler tarafından teminat verilmesi halinde de teminat vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülmektedir. Mükelleflerin iade taleplerine ilişkin eksiklik bulunması halinde haksız KDV iadesine sebebiyet verilmemesi amacıyla iade, inceleme sonucuna göre yapılmaktadır. Bu sürecin mükellefler tarafından yargıya intikal ettirilmesi üzerine mahkemeler tarafından vergi incelemesinin KDV iade yöntemi olarak Kanunda açıkça belirlenmediği gerekçesiyle, inceleme sonucu beklenmeksizin KDV iadesinin yerine getirilmesine karar verilmektedir. Bu Kanunun 21 inci maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanununun "Yetki" başlıklı 36 ncı maddesinde yapılan değişiklikle, KDV iadelerindeki esas usul, vergi incelemesi olarak belirlenmektedir. Düzenleme 1/9/2024 tarihinde yürürlüğe girecektir.

f) **Yabancı Devlet Kurum ve Kuruluşları Tarafından Deprem Nedeniyle Yapılacak Yardımlara KDV İstisnası Sağlanmıştır.** Genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimi 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden istisnası sağlanması düzenlenmektedir. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5) SERBEST BÖLGE KANUNUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEME: Serbest bölgelerdeki üretim faaliyetlerinden elde edilen kazançların tamamı, üretilen ürünlerin yurt içine ya da yurt dışına satılıp satılmadığına bakılmaksızın kurumlar vergisinden istisnadır. Serbest bölgelerde faaliyet gösteren kurumların imal ettikleri ürünlerden sadece yurt dışına yaptıkları satışlardan (ihracattan) elde ettikleri kazançların istisna olması, yurt içine yaptıkları satışlardan elde edilen kazançlara tanınan istisnanın ise kaldırılması düzenlenmektedir. Düzenleme, 1/1/2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

6) AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEME: Bazı ödeme ve işlemler sırasında Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluluğu getirilmesine ilişkin düzenleme kapsamına, mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler dâhil edilmektedir. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7) ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEME: Bazı tütün mamullerinden alınmakta olan maktu vergi tutarına ilişkin asgari maktu vergi tutarının %20'sine kadar olan sınırlama kaldırılarak, birim ambalajda bulunan mamul için alınacak asgari maktu vergi tutarı kadar maktu vergi alınabilmesine ilişkin yetki düzenlenmesi yapılmaktadır. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

8) YURT DIŞINA ÇIKIŞ HARCI HAKKINDA KANUNUNDA YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEME: Yurt dışına çıkış harcı 500 lira olarak belirlenmekte ve bu tutarın her yıl yeniden değerleme oranında artırılması düzenlenmektedir. Düzenleme 12/8/2024 tarihinde yürürlüğe girecektir.

9) VERGİ DAVALARINDA İSTİNAF VE TEMYİZ UYGULAMALARINDA DEĞİŞİKLİK

a) Konusu 31.000 Türk lirasını geçmeyen; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlere karşı açılan iptal davaları hakkında idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlar kesin olup, bunlara karşı istinaf yoluna başvurulamayacaktır.
b) Konusu 920.000 Türk lirasını aşan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar temyiz edilebilecektir.
c) Konusu 270.000 Türk lirasını aşıp 920.000 Türk lirasını aşmayan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan ve istinaf kanun yolu incelemesinde kaldırma kararı üzerine yeniden karar verilen davalar temyiz edilebilecektir.
d) Bu Kanunda öngörülen parasal sınırlar; her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak yeniden değerleme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılmak suretiyle uygulanacaktır. Bu şekilde belirlenen sınırların 1.000 Türk lirasını aşmayan kısımları dikkate alınmayacaktır.
e) Duruşma yapılmasının zorunlu olduğu davaların belirlenmesinde davanın açıldığı; 45 inci ve 46 ncı maddeler uyarınca istinaf veya temyiz yoluna başvurulabilecek kararların belirlenmesinde ise ilk derece mahkemesi veya bölge idare mahkemesince nihai kararın verildiği tarihteki parasal sınır esas alınacaktır. Ancak nihai karar tarihinden sonra parasal sınırlarda meydana gelen artış, bölge idare mahkemesinin kaldırma veya Danıştayın bozma kararı üzerine yeniden bakılan davalarda uygulanmayacaktır. Düzenleme 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun Sirkülerimize ek yapılmıştır.

Saygılarımızla.

Not: Sirkülerimiz bilgilendirme amaçlı olduğundan tereddüt edilen bir husus bulunması halinde işlem tesis etmeden önce müşavirliğimize yazılmasını rica eder, yalnızca sirkülerdeki açıklamalar dayanak gösterilmek suretiyle yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan şirketimizin sorumlu olmayacağını belirtir, soru, görüş, eleştiri ve önerileriniz olması halinde antette bulunan iletişim kanallarından tarafımıza ulaştırmanızı rica ederiz.